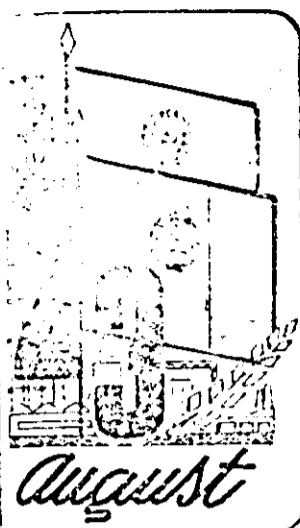

Localitățile județului în anii socialismului

Rod al politicii partidului nostru de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe întreg teritoriul țării, în orașul Lipova a început în urmă cu șase ani construcția unei secții a întreprinderii de strunguri din Arad, secție care a intrat în producția la sfârșitul anului trecut. Recent, aici s-a consumat un eveniment, fără îndoială unic în istoria orașului — ieșirea de pe banda de montaj a strungului purtând numărul 1200. Așadar, în mai puțin de șapte luni de la data dării în folosință a secției, harnicul colectiv de muncă de aici a reușit nu numai să-și realizeze, ci și să-și depășească angajamentul asumat.

Lipova — a doua tinerețe a unui oraș

Străveche așezare, de al cărei nume sînt legate nenumărate evenimente istorice consemnate de cronicile vremii, Lipova se înalță astăzi ca un oraș alt în plină afirmare și dezvoltare. „A doua tinerețe” — cum îi place primarului Vasile Popa să vorbească despre orașul în fruntea căruia se găsește de mulți ani — se deslușește la fiecare pas: în străzile curate, tivite de coroană copacilor, în florile ce împodobesc balcoanele blocurilor, în strălucirea modernelor magazine ori, poate mai mult ca în orice altceea, în privirile oamenilor, în lejerul degajat în care umbra sau vorbesc. Despre ce vorbește la un subiect care ar putea ispăși orice scriitor. Deoarece, pentru cineva care a cunoscut oamenii acestor locuri în urmă cu douăzeci și trei de decenii, vocabularul lor de astăzi, în care cuvintele ca bătăiuri, alezaj, taboteză, S.N. revin cu dezinvoltură, ar părea ceva de domeniul incredibilului.

Și totuși, așa este. Miracolul este simplu, el avîndu-și obîrșia în grup de clădiri de la marginea orașului, clădiri la poartă tota te întîmpină un panou pe care scrie cu majuscule „Secția de strunguri”. Cine ar fi crezut că odăză? Strunguri la Lipova? Omenirea fabrică într-un oraș pe care istoricii doar pentru cele două cetăți medievale, iar de ghilimele turistice pentru tîmăduirile sale ape? Un miracol? Po-

te. Pentru străini. Nu însă și pentru noi cei care îl numim cu o expresie devenită curentă: roadele politicii de industrializare, a acelei înțelepte politici a partidului comunist ce și-a propus drept nobile înălțarea materială și spirituală a tuturor județelor și localităților patriei. În secția de strunguri, căteia oamenii îi spun cu nedisimulată mîndrie în glas „fabrica noastră”, lucrează peste 600 de muncitori. Deocamdată, deoarece, după cum ne mărturisea ing. Mihai Dörner, în cincinalul următor, prin înființarea secției de mecanică grea, numărul acestora va crește considerabil. De altfel, pentru înfrumusețarea acestui viitor nu prea îndepărtat, în zilele ce urmează noua cantină cu 1000 de locuri își va deschide porțile, iar blocului cu 304 locuri ce se înalță peste drum de secție îi se vor adăuga curînd altele.

Cine sînt cei care mînuiesc cu atîtă iscusință modernele mașini sau dau forma lină și prețioasă strungurilor? Nimeni altcineva decît cei care pînă mai ieri semănau sau secerau, încercînd să-și smulgă pămîntului cel mai multe roade, ori lucrători și tăietori din tală-n lîu ai pădurilor din jur, precum Autel Damian sau Gheorghe Crăciunescu. Cot la cot, u-măr la umăr, animau de aceeași dorință comună de a mîndri cu și mai mult spor, români, germani și maghiari și-au lăurit, sub soarele generos al acestui prezent socialist, un nou și luminos des-

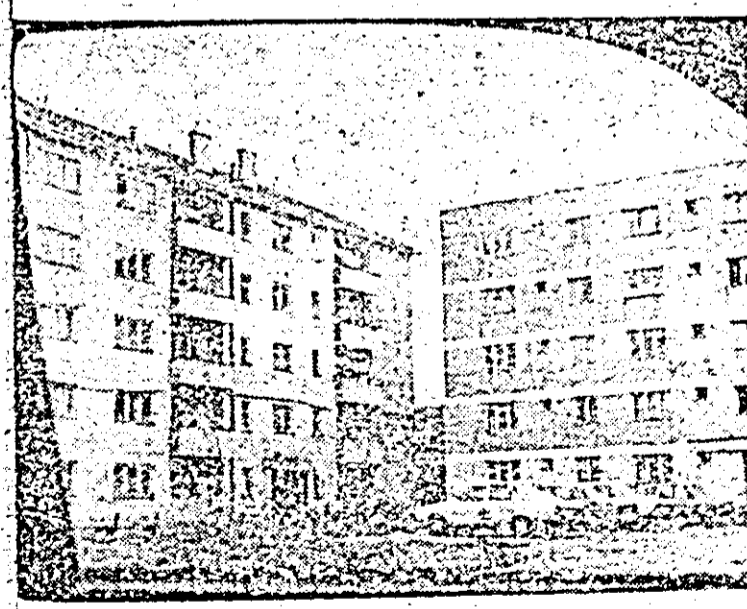
tin. Lîntul cel mai trainic al acestei țări este aceeași țără și născut în țară politică, comunitatea de idealuri și interese, crezul permanent validat de realitate că numai urmînd neabătut cuvîntul partidului, exemplul pilduitor al celui dintîi lîu între fiii țării — tovarășul Nicolae Ceaușescu, vom spori continuu zestrea de belșug, de lumină și frumos din viața fiecăruia dintre noi.

Dar Lipova nu înseamnă numai strunguri, deși singur acest lucru ar fi de ajuns să-ți confere o dimensiune la care în urmă cu trei decenii nici nu se putea visa. Înseamnă și subsambluri pentru vagoane exportate în cele mai îndepărtate colțuri ale lumii. După cum înseamnă și mobilă purtînd nume ca „Nadia” sau „Zărand”, care nu mai are nevoie de prezentare. Ioan Luckhaup, secretar adjunct al comitetului orașesc de partid, ce ne-a însoțit, în vizita întreprinsă prin oraș, ne-a oferit un amănunt pe care meșterii de mobilă din Lipova l-au trecut, din modestie, sub tăcere. Iată-l: în anul trecut, Opera de stat română din Timișoara a ținut să mulțumească la mod deosebit colectivului secției pentru calitatea celor 324 de fotolii executate pentru această instituție. Și-or fi putut oare închipui vreodată Mara, eroina romanului cu același nume a scriitorului sîrbian Ioan Slavici, că urmașii urmașilor ei vor fi în stare să facă așa ceva? Ca să nu mai vorbim de produsul tonoso-

nic realizat în cooperare cu Combinatul de prelucrare a lemnului din Arad, produs ce se exportă tocmai peste ocean, în S.U.A. Da, Lipova înseamnă astăzi mult. Înseamnă și strunguri, și subsambluri pentru vagoane, și mobilă, și elemente pentru încălziminte de copii și femei, și tricotate. Și mai înseamnă pămînt mînos lucrat cu mijloace mecanizate, ce au permis fiilor de țărani să îmbrace salopeta de muncitor, să învețe a mînu cu pricepere parca din todeauna complicatele automate și agregate din halele risipite pe toată întinderea orașului.

Firesc, procesul acesta neslăbit de industrializare, de „ieșire în lume a Lipovei”, cum plastic se exprimă însoțitorul meu, a dat un plus de urbanizare și prospețime și orașului și aceluia aer și umbră degajat, sigur al oamenilor despre care vorbeam la începutul acestor rînduri. Despre aceste lucruri ca și despre multe altele petrecute în ani luminoși care au trecut de la eliberarea țării vom lăsa să vorbească în continuare imaginile alăturate. Imagini — documente îndeoșbi ale ultimilor 15 ani, cei mai fericiți din întreaga perioadă scursă de la acel august de toce 1944, ani în care mirabila sămînză a înțeleptei politici a partidului comunist și a încercărilor lui său conducător a făcut să încolțeașă încrederea într-un viitor ce știm că stă în puterea noastră să-l construim, să-l durăm pentru noi și pentru cei ce ne vor urma.

- Pe baza volumului de investiții, care în acest cincinal este de 6 ori mai mare decît în cincinalul precedent, producția globală industrială a orașului a crescut vertiginos: de la 182 milioane în 1975 la peste 540 milioane la finele anului trecut.
- Pentru asigurarea necesarului de forță de muncă mereu în creștere, datorită puternicei dezvoltări industriale a orașului, funcționează un liceu industrial ce pregătește muncitorii într-o serie de meserii: strungari, frezori, lăcătuși etc.
- Asistența medicală a populației este asigurată de cel peste 40 de medici și personal mediu sanitar ce-și desfășoară activitatea într-un spital cu tradiție și o polyclinică orașenească complexă.
- Dacă lipovenii îndrăgesc și prețuiesc munca, tot la fel de mult ei îndrăgesc și activitatea culturală, formațiile Casei orașenești de cultură, între care îndeosebi taraful, fiind de nenumărate ori laureate ale diferitelor concursuri și festivaluri.
- Lipova a însemnat și înseamnă și o binecunoscută bază turistică și de tratament, anual ea găzduind peste 20.000 de oameni ai muncii. Pentru aceștia, în anul 1979 a fost dată în folosință o nouă casă de odihnă cu 152 de locuri.

În urmă cu mai puțin de două decenii în Lipova nu exista nici un bloc de apartamente, iar casele construite într-un an se bleau număra pe degete. În ultimele două cincinale însă, grație înțeleptei politici a partidului și statului nostru de urbanizare accelerată a tuturor localităților patriei, în Lipova s-au construit aproape 600 de apartamente, ca și tot altele case noi.

Acestor însemne evidente ale viguroasei creșteri a nivelului de trai al celor ce muncesc, ale marilor transformări ce au schimbat radical înălțimea localităților țării noastre în anii de după eliberare li se pot adăoga și altele, precum darea în folosință a unei creșe cu 100 de locuri, modernizarea a zeci de străzi, introducerea alimentării cu apă pe o distanță de aproape 20 km ș.a.

Complexul „Supercoop” ridicat în plața centrală a orașului se adăuga altor noi și moderne unități comerciale prin care numai în anul trecut s-au deslăsat către populație mărfuri în valoare de aproape 100 milioane lei. Revelator pentru creșterea bunăstării materiale a lipovenilor este și faptul că, în ultimii 10 ani, volumul desfăcărilor de mărfuri s-a triplat, numai în anul 1978, de pildă, mobilă vîndută însumînd peste 9 milioane lei.

Printre edificiile social-culturale ridicate în Lipova în anii construcției socialiste în folosul celor ce muncesc aici înfrății de veacuri se numără și modernă clădire a poștei, fapt marcat și de introducerea telefoniei automate și conectarea primului oraș, din județul nostru, la circuitul urban automat.

Pagină realizată de: MIRCEA DORGOȘAN
Fotografii: MARCEL CANCIU

